

EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ

KLİNİK/SAHA UYGULAMALARINDA COVID 19 PANDEMİSİNE YÖNELİK KORUYUCU ÖNLEMLER

2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı

Ege Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi
Afet ve Acil Durum Yönetimi Çalışma Grubu

HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. Ayşegül DÖNMEZ

Prof. Dr. Aynur UYSAL TORAMAN

Prof. Dr. Aynur TÜREYEN

Prof. Dr. Türkan ÖZBAYIR

Prof. Dr. Şafak DAĞHAN

Prof. Dr. Dilek SARI

Dr. Öğretim Üyesi Satı DOĞAN

EGE ÜNİVERSİTESİ
Hemşirelik Fakültesi

SEVGİLİ ÖĞRENCİLER

- Hemşirelik mesleği **Klinik /Saha uygulamaları yapılmadan**, eğitimi tamamlanamayan sağlık disiplini.
- Teorik eğitimlerimiz on-line yapılabilir
AMA
- **Uygulamalar mutlaka klinikde/sahada yapılmalıdır.**
- Diğer deyişle eğitim programlarımızda
Klinik/saha uygulamaları olmazsa olmaz konumdadır.

COVID 19 PANDEMİ DÖNEMİNDE KLİNİK/SAHA UYGULAMALARINDAKİ DÜZENLEMELER

- Dönemin özelliğine göre **kllinik/saha uygulama süreleri** (bu dönem için) **yeniden düzenlenmiştir.**
- Klinik/saha uygulamalar **çevrimiçi eğitimlerle** harmanlandırılarak desteklenecek şekilde planlanmıştır.
- Klinik/saha uygulama alanları **pandemi klinikleri dışındaki** klinikleri kapsayacak **şekilde planlanmıştır.**
- Klinik uygulamalarda **kontaminasyon riskini önlemek** ve uygulamalara ilişkin **kaygılarınızı ortadan kaldırmak amacıyla** uygulamalar öncesi bu **hazırlık eğitimi planlanmıştır.**

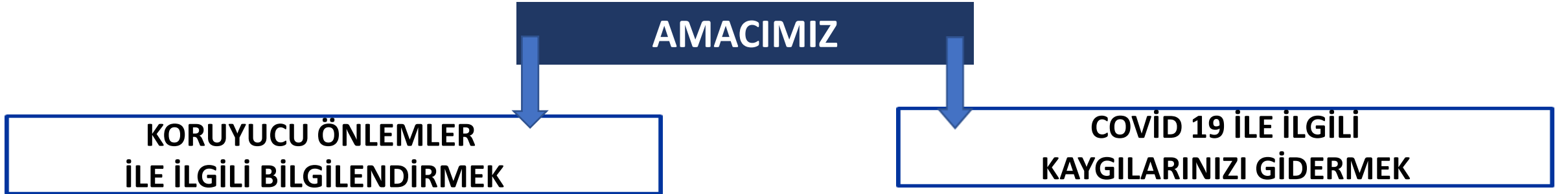
PANDEMİ DÖNEMİNDE KLİNİK/SAHA UYGULAMALARI -HAZIRLIK EĞİTİMİ

Fakültemiz Dekanlığı önderliğinde;

Afet ve Acil Durum Yönetimi Çalışma Grubu'nun

- T.C. Sağlık Bakanlığı
- Türk Hemşireler Derneği
- Ulusal ve Uluslararası Hemşirelik Dernekleri tarafından

hazırlanmış Covid 19 Kitapları, Rehberleri ve Broşürlerini kaynak olarak hazırladığı bu eğitim kapsamında; dört önemli konuda bilgileneceksiniz.

EĞİTİM İÇERİĞİ:

- Klinik/Saha Uygulamalarında Genel İlke ve Kurallar
- Klinik /Saha Uygulamalarında Covid 19 Yönelik Koruyucu Önlemleri
- Kişisel Koruyucu Ekipman (KKE) Kullanımı
- Teması Olan Sağlık Çalışanlarının/Öğrencilerin Değerlendirilmesi

EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ

KLİNİK/SAHA UYGULAMALAR İLE İLGİLİ GENEL İLKE VE KURALLAR

**KLİNİK UYGULAMALAR DIŞINDA
DİKKAT ETMENİZ GEREKEN İLKELER**

**KLİNİK UYGULAMALARDA
UYMANIZ GEREKEN İLKELER**

**KLİNİK UYGULAMA GÜNÜ SONUNDA
DİKKAT ETMENİZ GEREKEN İLKELER**

KORUNUN - KORUYUN

- Bulaş **riski** sadece **klinikte yoktur.**
- **Her yerde** bulaş **riski vardır.**
- **Sosyal yaşamda**, her zaman, her yerde;
yemekhanede/yurtta/kafede her zaman **kendinizi korumalısınız;**

-MASKE

-MESAFE

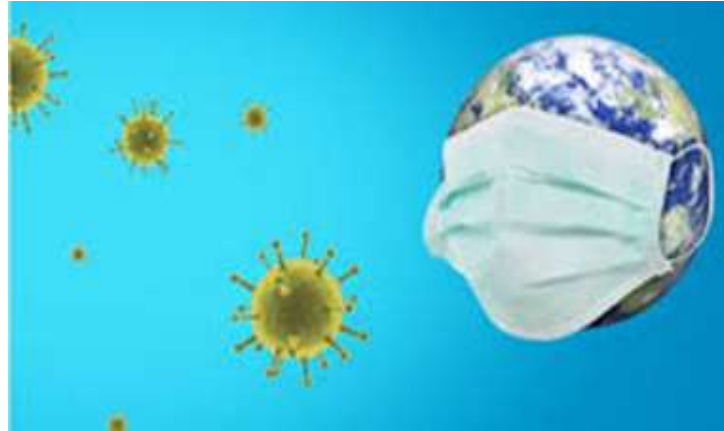
-HİJYEN (özellikle 20 sn el yıkama)

**3 KURALA
KESİNLİKLE ve
KESİNTİSİZ
UYMALISINIZ**

KORUNUN - KORUYUN

- Klinik dışında ve içinde önlemlere uyarak **hem kendinizi korumuş** olursunuz hem de **başkalarını korumuş olursunuz.**
- **Kliniğe dışardan gelen herkes** (Sağlık Çalışanı, Öğrenci, Öğretim elemanı) hastaya bulaştırma riski taşır.
- Çünkü **kimin asemptomatik Covid 19 (+) (gizli taşıyıcı) olduğunu bilmiyoruz.**

KORUNUN - KORUYUN

- **Klinikten bana bulaşır mı?** Sorusunun/kaygısının cevabı koruyucu önlemlere uyulduğu taktirde **HAYIR** dır.
- **Klinikte ben birisine bulaştırır mıyım?** sorusunun cevabı da koruyucu önlemlere uyulduğu taktirde **HAYIR** dır.

ÖNLEMLERE UYMAK-KORUNMAK ve KORUMAK ÖNEMLİDİR

BÖYLECE

BİZE BULAŞMAZ - BİZ BULAŞTIRMAYIZ

BAĞIŞIKLIK SİSTEMİNİZİ KORUYUN

- Yeterli dengeli **beslenmeye** dikkat edin.
- Özellikle fast-food yerine **sebze –meyve ağırlıklı** (prebiyotik ve vitamin öncelikli)**beslenin**.
- Özellikle her sabah **kahvaltınızı** yapın.
- **Yeterli** (günde en az 2 lt)su için.

BAĞIŞIKLIK SİSTEMİNİZİ KORUYUN

- **Yeterli** (en az 7 saat uyku) süre **uyuyun**.
- Olanak buldukça **ortamınızı havalandırın**.
- Olanak buldukça **güneş ışığından (D vit) yararlanın**

BAĞIŞIKLIK SİSTEMİNİZİ KORUYUN

- **Sigara içmeyin**
- **Sigara içmek bağışıklığınızı olumsuz etkiler**
- **Özellikle klinik günlerinde kesinlikle içmeyin; yanınızda da bulundurmayın.**
- **Sigara içmek enfeksiyon bulaş riskinizi arttırır. Sigara içmek için maskeyi çıkarmak zorunda kalmanız/indirmeniz, doğru maske kullanımınızı ve enfeksiyon kontrolünüzü olumsuz etkiler.**

BİLGİLERİNİZİ ARTTIRIN

OLANAK BULDUKÇA;

- T.C. Sağlık Bakanlığı
- Dünya Sağlık Örgütü
- Türk Hemşireler Derneği
- Fakültemiz

web sayfalarındaki Dökümanları inceleyin!

DOĞRU BİLGİNİZ ARTTIKÇA

DOĞRU DAVRANIŞINIZ ARTAR

DİKKATLE KORUNURSUNUZ ve ÖZGÜVENİNİZ ARTAR

EGE ÜNİVERSİTESİ
Hemşirelik Fakültesi

Klinik /Saha Uygulamalarında Covid 19 Koruyucu Önlemleri

EGE ÜNİVERSİTESİ
Hemşirelik Fakültesi

**SİZ ÖĞRENCİLERİMİZİN SAĞLIĞI VE
GÜVENLİĞİ ÇOK ÖNEMLİ**

**COVID -19 ŞÜPHELİ/OLASI VEYA KESİN
TANILI HASTAYA BAKIM VERECEK MİYİM ?**

HAYIR

**AMA HER HASTAYA ŞÜPHELİ
YAKLAŞMALIYIZ!**

KLİNİK/SAHA UYGULAMALARI

- Duygularınızı yönetin
- **Kaygılanmayın/tedirgin olmayın**
- Uygulamanın amacına/**Öğrenmeye odaklanın**
- Koruyucu **önlemleri** düzenli **uygulayın**
- **Bilgili ve bilinçli olun**

KLİNİK UYGULAMALAR

- En yeni bilgilerle donatıldınız
- **Koruyucu önlemleri en iyi SİZ biliyorsunuz**
- **Kendinizi güçlü ve güvende hissetmelisiniz**

Sürekli iletişim içinde olduğunuz;

- Sorumlu Öğretim Üye ve Elemanları
- Klinik Rehber Hemşire
- Fakülte Yönetimi

HER ZAMAN YANINIZDA

KLİNİK UYGULAMALAR

- Dış ortamdaki korunma ilkeleri,3 ÖNLEM; Maske-Mesafe-Hijyen
- **Aynı korunma ilkeleri klinikte de geçerli**
- Olası olgu/Bulaş **riskli durumlarda** sorumlu öğretim üyesi/sorumlu hemşire sizi bilgilendirir.
- **Formanızın kontamine olma riskine karşı yedek forma bulundurun.**

MASKE TAKARKEN

- **Ellerinizi 20 sn sabunla ovalayarak yıkayın**
- Uygun şekilde **kurulayın**
- **Maskeyi paketinden/ambalajından özellikle iç yüzüne dokunmadan/elinizle dokunmadan çıkarın**
- **Maskeyi iki tarafından, bağlarından tutarak takın**
- Üst taraftaki **telli bölümü burnunuzun üstünde sıkıştırarak yerleştirin**
- **Artık bir daha maskeye dokunmayın**

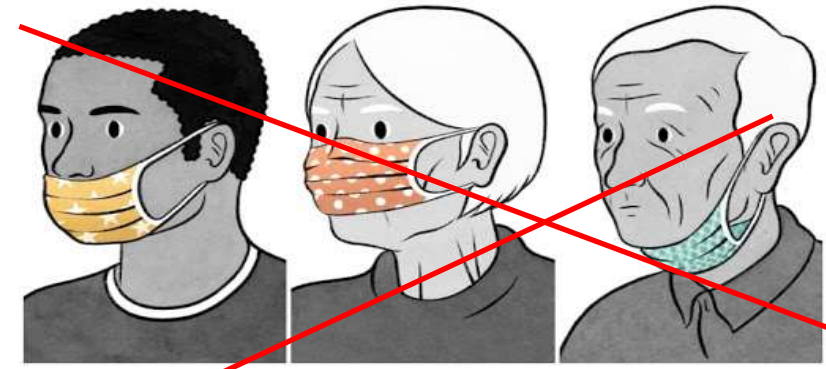
MASKELİ İKEN

- Hiçbir şekilde/hiçbir nedenle **maskenin dış yüzüne** elinizle **dokunmayın**
- Yanlışlıkla **maskeye dokunursanız** hemen **ellerinizi 20 sn sabunla yıkayın**
- **Maske** yüzünüzden- burnunuzdan **kayarsa**, maskeyi elleyerek/dokunarak/**tutarak düzeltmeyin**
- **Maskeyi** ilk kez takarken yaptığınız gibi bağlarından **tutarak düzeltin**

MASKELİ İKEN

- Herhangi bir nedenle, konuşmak/yemek/içmek gibi nedenlerle **ASLA burnunuzdan/ağzınızdan aşağı indirmeyin.**
- Maskeyi **çenenize indirmeyin**
- Maske **çenenizde iken** (ki bu yanlış bir davranış) **konuşmayın/yemeyin/su vb. içmeyin**
- Yemek/içmek ihtiyacınız olduğunda **maskenizi çıkarın**, masaya/cebinize/kolunuza koymayın
- **Maskeyi** poşete koyun, ağzını kapatın, **atık /çöp kutusuna atın**
- Yemekten sonra **yeni bir maske takın.**

MASKE KULLANIMI

- Yanınızda yedek maske bulundurun
 - Terlediğinizde
 - Maskeniz nemlendiğinde
 - Maskeyi** (nemlenmese de) en çok **4-5 saat** kullandıktan sonra (doğrusu; sabahtan öğleye kadar 1 maske/öğleden akşama kadar 1 maske)
 - Maskenizin **dış yüzeyine** herhangi bir şey sıçradığında
- Maskenizi hemen değiştirin.
- Özetle; sabahtan öğleye/öğleden akşama kadar birer olmak üzere **günde en az 2 maske kullanın**

EN ÇOK
4-5 SAAT

MASKE DEĞİŞTİRİRKEN

- Maskeyi değiştirmek için, **dış yüzüne dokunmadan** iki elinizle bağlarından tutarak çıkarın
- Yine bağlarından tutarak ve **çok ellemeden, dokunmadan** bir poşete koyun
- Poşetin ağzını bağlayın
- Kapaklı bir **atık/çöp kutusuna atın.**
- Ellerinizi **20 sn. sabunla** ovalayarak yıkayın
- Uygun şekilde kurulayın.

ELDİVEN KULLANIMI

-Rutinde eldiven kullanmak çok gerekli değildir!

ÇÜNKÜ:

-Eldiven ile gereksiz güven duygusu artar.

Bu güven ve rahatlıkla

-Her yere daha rahat dokunulur ve

-Temas da/bulaş riski de artar.

ELDİVEN KULLANIMI

- Eldiven gerektiren bir bakım girişimi uygulayacaksanız ve eldiven kullandıysanız özellikle dikkatli olun:
 - Eldiven** yırtık olmasın/**yırtılırsa** hemen **değiştirin**.
 - İşlem sonunda **eldiven kirli iken** hiçbir yere **dokunmayın**.
 - Kirli eldiveni çıkardıktan** ve uygun şekilde imha ettikten sonra **ellerinizi 20 sn SABUNLA** ovalayarak **yıkayın**.

SİPERLİK KULLANIMI GEREKLİ Mİ?

HAYIR!

- Rutin uygulamalarda **Siperlik** gerekmez.
- Siz yeter ki **Maskenizi Doğru Kullanın.**
- **KKE** gibi **Siperlik** de AEROSOL sıçrama riski olan girişimlerde/durumlarda **GEREKİR.**
- Klinikte çalışanlar da **siperlik kullanmıyor.**
- **Siperlik** kullanmıyorsanız diye kaygılanmaya **gerek yok!**

Kişisel Koruyucu Ekipman (KKE)

- Rutin klinik uygulamalarda KKE'nin tümünü (önlük,tulum,siperlik vb) kullanmak gerekmez!
- KKE den maske,eldiven yeterlidir.
- KKE 'nin hepsini kullanmak kesin tanı almış Covid pozitif hastaya işlem yapılırken gereklidir!
- **SİZ Covid-Pandemi servisinde değilsiniz** ve kesin tanılı hastaya bakım/tedavi uygulaması yapmıyorsunuz.
- **Şüpheli tanı/Olası risk durumunda** zaten Sorumlu Öğretim Elemanı ve Sorumlu Hemşire tarafından **Size bilgi verilir ve uyarılırsınız.**

ETİK İLKELERE DİKKAT EDİN!

- Hastaların bilgiye yönelik sorularını **kısa ve objektif ifadelerle yanıtlayın ve gereksiz bilgi vermeyin.**
- Mümkünse ve zorunlu olmadıkça **telefon kullanmayın.**
- Klinik ile ilgili **hiçbir görüntü/ses almayın**
- Klinik/Hastalar/Sağlık Çalışanları klinikteki işleyişle ilgili **hiçbir görüntü/ses/yorum paylaşmayın.**
- Toplumun kaygısını artıracak söylemlere dahil olmayın

**KLİNİK ORTAMDA YAŞANILANLAR, KONUŞULANLAR
KLİNİK DIŞINDA PAYLAŞILMAMALIDIR!**

BULAŞ RİSKİNİ EN AZA İNDİRİN

- **Kliniğe gereksiz fazla eşya** (çanta/poşet/ceket/kitap vb.) götürmeyin.
- **Yanınızdakileri** (çanta/poşet vb. var ise) hasta odasına değil hemşire odasında **bulaş açısından güvenli bir yere koyun.**
- **Ellerinizi çok sık yıkayın**, yıkama olanağı yoksa dezenfektan kullanın.
- **Klinikte bir şey yemeyin/içmeyin.**

KLİNİKTE İKEN

- **Hastanızın bakımını** (A.N.T alma, masaj, el-yüz bakımı, tedavi vb.) **bitirip diğer hastaya** geçmeden önce **ellerinizi yıkayın.**
- **Kayıtlar** genellikle **dijital ortamda tutuluyor** ancak; kalem kullanmanız gereken durumlar için lütfen **kendi kaleminizi kullanın.**
- **Kaleminizi/telefonunuzu/not defterinizi/cüzdanınızı** rastgele heryere (masa/etajer/komidin) koymayın.
- **Kaleminiz/telefonunuz/not defteriniz/cüzdanınız yere düşerse** yıkamadan/dezenfekte etmeden asla kullanmayın/cebinize koymayın.
- **Düşme/düşürme ve kontaminasyon riskine karşı klinikte iken** gerekmedikçe **telefon kullanmayın.**

EGE ÜNİVERSİTESİ
Hemşirelik Fakültesi

KLİNİK/SAHA UYGULAMA GÜNÜ SONUNDA DİKKAT EDİLECEK İLKELER

KLİNİK UYGULAMA SONUNDA

- **Maskenizi** dikkatle **çıkarın**, uygun atık kutusuna atın
- Kısa süre önce değiştirmiş bile olsanız; **kliniğe kullandığınız maskeyi sosyal yaşamda kullanmayın**
- **Formalarınızı** dikkatle **çıkarın**
- **Ellerinizi 20 sn sabunla ovalayarak yıkayın**
- Formalarınızı çıkarıp-giysilerinizi giyerken; **formanın/giysinin ayakkabılarınızla temas etmemesine dikkat edin**
- **Ellerinizi 20 sn sabunla ovalayarak yıkayın**
- Eve/Yurda gittiğinizde **ayakkabılarınızı temiz bölgeden ve temastan uzak bir yere koyun**
- Eve/Yurda girdiğinizde hemen **ellerinizi 20 sn sabunla ovalayarak yıkayın**

BİLGİNİZİ ARTTIRIN

- Sorularınızı/Sorunlarınızı her zaman

-Sorumlu öğretim üye ve elemanınıza
-Sorumlu Hemşireye
iletin/sorun/danışın

- Her gün bilgilerinize yeni **bilgiler ekleyin**
- Covid 19 ile ilgili **güncel bilgileri izleyin**

COVID-19 ve SAĞLIK ÇALIŞANLARINA İLİŞKİN NE BİLİYORUZ?

- ✓ COVID-19 insanlar arasında **yakın temas ve damlacıklarla** bulaşıyor
- ✓ Sağlık çalışanları **yüksek riskli**
- ✓ Hasta ve çıkartıları ile temas etmeyen sağlık çalışanı **riskli kabul edilmez.**
- ✓ Hastayla direkt temas etmeyen, hastaya aktif bakım verilen odalara girmeyen ve rutin güvenlik önlemlerine uyan sağlık çalışanlarında **temas riski söz konusu değildir.**

Yakın temas nedir?

- COVID-19 hastası ile
 - Kişisel koruyucu ekipman olmaksızın
 - 1 metreden yakın mesafede bulunmak
 - 15 dakikadan uzun süreli aynı ortamda bulunmak damlacık yoluyla bulaşan COVID-19 için yakın temas kabul edilmektedir
- Ayrıca hastaların konuşma, öksürme ve hapşıрма gibi davranışları sırasında kontamine olan yüzeylere temas ile de bulaşabilir.

EGE ÜNİVERSİTESİ
Hemşirelik Fakültesi

**SİZ ÖĞRENCİLERİMİZİN SAĞLIĞI VE
GÜVENLİĞİ ÇOK ÖNEMLİ**

**COVİT -19 ŞÜPHELİ VEYA KESİN TANILI
HASTAYA BAKIM VERECEK MİYİM ?
HAYIR**

**AMA HER HASTAYA ŞÜPHELİ
YAKLAŞMALIYIZ**

KLİNİKTE VE SAHADA NASIL DAVRANMALIYIZ?

- Sağlık çalışanı mümkünse hastadan en az 1 metre uzak olacak şekilde davranmalı, eğer 1 m ve daha yakın olması gerekirse; tıbbi maskenin yanı sıra eldiven, önlük ve gözlük/yüz koruyucu kullanmalı
- Eldivenin doğru bir şekilde kullanımı, kullanım öncesinde ve kullanım sonrasında el hijyeni sağlanması önemlidir.
- Kontaminasyona yol açacağından değiştirilmeyen eldivenler ile hasta çevresine dokunmamaya özen gösterilmelidir.
- El hijyeninin sağlanması için; eller en az 20 saniye su ve sabunla yıkanmalı veya 20-30 saniye alkol içeren el antiseptiği ile ovulmalıdır

KLİNİKTE VE SAHADA NASIL DAVRANMALIYIZ?

STANDART ÖNLEMLER

Olası enfeksiyon tanısına bakılmaksızın,
tüm hastalarda uygulanması gereken
önlemler

STANDART ÖNLEMLER

Olası enfeksiyon tanısına bakılmaksızın,
tüm hastalarda uygulanması gereken
önlemler

EL HİJYENİ

Hastaya temas öncesi ve
sonrası el hijyeni sağlanmalıdır.

PERSONELİN KORUYUCU EKİPMAN KULLANIMI

Kan, vücut sıvısı (ter hariç), bütünlüğü bozulmuş deri ve mukoz
membran ile temas riski varlığında kişisel koruyucu ekipman
giyilmelidir (eldiven, önlük, maske, göz/ yüz koruyucu)

EL HİJYENİ

Elinizi suyla ıslatın

Elinizin tüm yüzeyine
yetecek miktarda
sabun alın

Avuç içlerini
biriyle ovun

Sağ avuç içini, parmakları
birbirine geçirerek sol
elinizin üstüyle ovun ve
aynı işlemi diğer elinizle
yapın veya ellerinizi
değiştirin

Parmakları birbirine
geçirerek avuç içlerini
karşılıklı ovun

Parmakları sıkı tutun
ve diğer elinizle
iyice ovun

Sol baş parmakla sağ elinizi
kapalıken avuç içini
dairesel hareketlerle ovun
ve aynı işlemi diğer elinizle
yapın veya ellerinizi değiştirin

Sağ elinizin parmaklarını
sıkı tutun ve sol avuç içini
dairesel ileri ve geri hareketlerle
ovun aynı işlemi diğer elinizle
yapın veya ellerinizi değiştirin

Ellerinizi suyla
durulayın

Tek kullanımlı
kağıt havluyla
ellerinizi tamamen
kurulayın

Kağıt havluyla
musluğu kapatın

ELLERİNİZ
ŞİMDİ TEMİZ

TC Sağlık Bakanlığı

BENİ YIKA

Suyu tasarruflu kullanmayı unutma

STANDART ÖNLEMLER

Olası enfeksiyon tanısına bakılmaksızın,
tüm hastalarda uygulanması gereken
önlemler

ELDİVEN KULLANIMINDA EL HİJYENİ

Eldiven giymeden önce ve çıkartıldıktan sonra
el hijyeni sağlanmalıdır

DELİCİ KESİCİ ALET KULLANIMI

İğneler kullanıldıktan sonra kapağı kapatılmamalı,
ucu bükülmemeli (delici aletler dahil),
delinmeye dirençli sarı kutulara atılmalıdır

STANDART ÖNLEMLER

Olası enfeksiyon tanısına bakılmaksızın,
tüm hastalarda uygulanması gereken
önlemler

ÇEVRE KONTAMİNASYONUNUN ÖNLENMESİ

Kan ve vücut sıvıları ile kirlenen tekstil malzemeleri özel
sızdırmaz torbalar içinde alandan uzaklaştırılmalıdır

PERSONEL SAĞLIĞI

Personel ellerindeki tüm yara ve
çatlakları pansuman malzemesi ile
kapatmalıdır

**T.C. SAĞLIK
BAKANLIĞI**

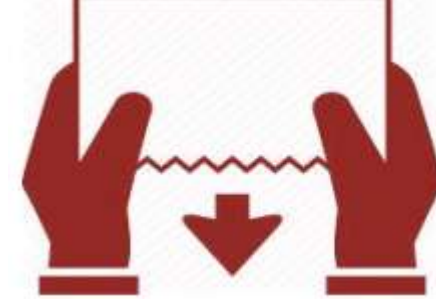
saglik.gov.tr

/SaglikBakanligi

KLİNİKTE VE SAHADA

ORTAK ALANLARDA NASIL DAVRANMALIYIZ?

- ✓ Tuvaletlere maske ile girin
- ✓ Ortak havlu el sabunu kullanmayın

Sağlık personeli dinlenme alanlarında en az 1 metrelik sosyal mesafeyi korumalı ve maske takmayı sürdürmelidir. Yemek yerken ya da su/çay/kahve içilirken, maske çıkarılacağı için bunun yapıldığı kapalı alanda aynı anda birden fazla kişinin olmaması sağlanmalıdır.

KKE GİYİLMESİ GEREKEN DURUMDA

COVID-19
KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN-KKE
GİYME ve ÇIKARMA TALİMATI

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN GİYMEK GEREKİRSE

KKE giyilmeden önce el hijyeni sağlanmalıdır.

ELLERİMİZİ NASIL YIKAMALIYIZ?

Ellerimizi yıkarken,

- Bol su ve sabun kullanmalı,
- Ellerimizi en az 10-15 saniye iyice ovuşturmalı,
- Parmak aralarını ve tırnak altlarını iyice temizlemeli,
- Toplam el yıkama süremiz 40-60 saniye olmalıdır.

Ellerimizi suyla ıslatalım

Yeterince sabun alalım

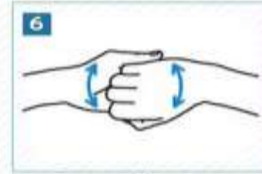
Sabunu avuç içimizde iyice köpütelim

Sol elin üstünü sağ elle, sağ elin üstünü sol elle ovalayalım

Parmaklarımızı iç içe geçirip ovalayalım

Parmaklarımızı kenetleyip ovalayalım

Başparmaklarımızı ovalayalım

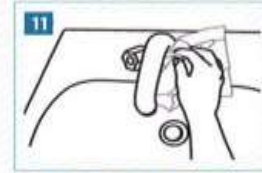
Parmak uçlarını avuç içimizde ovalayalım

Ellerimizi bol suyla durulayalım

Kağıt havluyla kurulayalım

Musluğu havluyla kapatalım

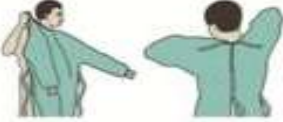

Ellerimiz artık tertemiz...

Kişisel Koruyucu Ekipmanının Giyme Sırası

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLARIN (KKE) UYGUN KULLANIMI

Kullanılması gereken KKE, mevcut buluş riski, hasta ve hastalık durumuna göre önerilen koruma önlemleri çerçevesinde standart temas, damlacık veya solunum yolu izolasyon önlemleri değişecektir. **AŞAĞIDAKİ SIRA İLE GİYİLMELİDİR.**

- 1. ÖNLÜK**
 - Uzun kollu, bileküstü, dizlere kadar olmalı, tüm gövde ön kısmını ve sırtı örtmelidir.
 - Boyun ve bel bölgesinden bağlanmalıdır.
- 2. TIBBİ MASKE VE N95/FFP2 MASKE**
 - Maske, burun, ağız ve çenenin alt kısmını kapsayacak şekilde açılmalı ve yanlardan hava almayacak şekilde yerleştirilerek sıkıca bağlanmalıdır. Burun köprüsü üstündeki telli esnek bant sıkıştırılmalıdır.
- 3. GÖZLÜK YA DA YÜZ KORUYUCU**
 - Yüz ve gözler kapatacak şekilde ayarlanmalıdır.
- 4. ELDİVEN**
 - İzolasyon örtüsünün bilek kısmını kapatacak şekilde giyilmelidir.

GÜVENLİ ÇALIŞMA KURALLARI

- Ellerle yüze dokunmaktan kaçınılmalıdır.
- Ellerle maskenin ip veya lastiği dışında hiçbir yeriyle temas edilmemelidir.
- Dokunulan yüzeyler sınırlanmalıdır.
- Yırtılan veya aşırı kirlenen eldivenler değiştirilmelidir.
- İşlem öncesi ve sonrasında el hijyeni sağlanmalıdır.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

KORUYUCU EKİPMAN **GIYME** SIRASI

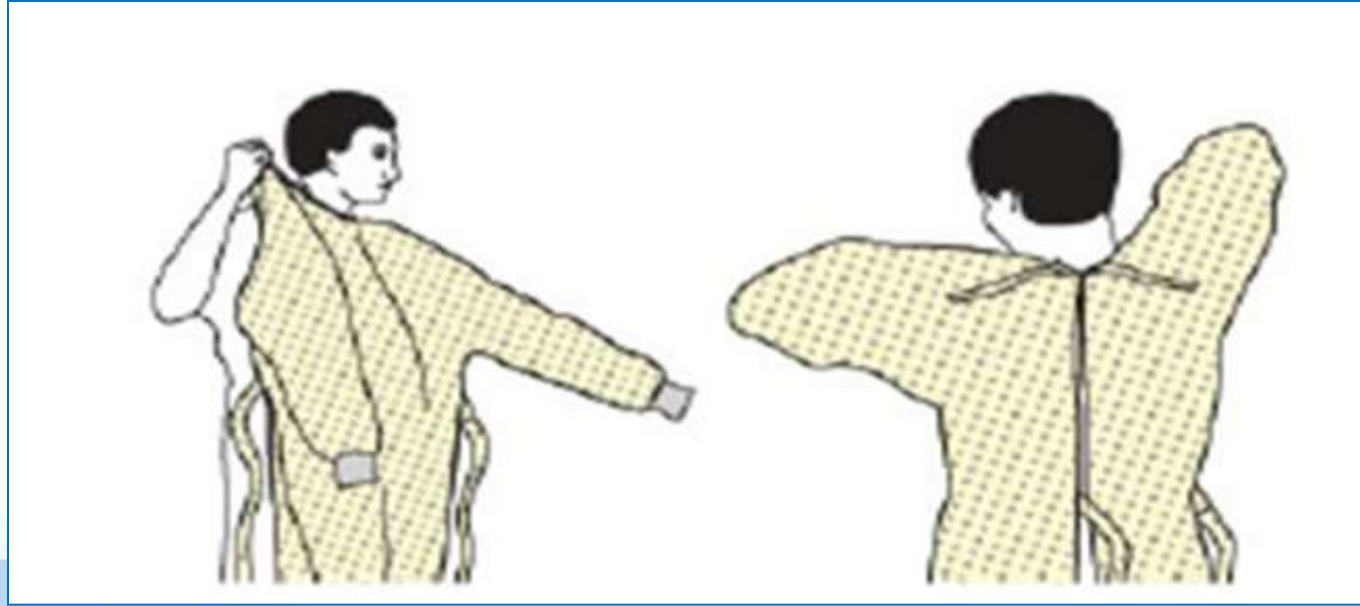
- **Ö**Mür **GE**çiyor
- **Ö**nlük
- **M**aske
- **G**özlük
- **E**ldiven

TATD TÜRKİYE ACİL TIP DERNEĞİ

Kişisel Koruyucu Ekipmanının Giyilmesi

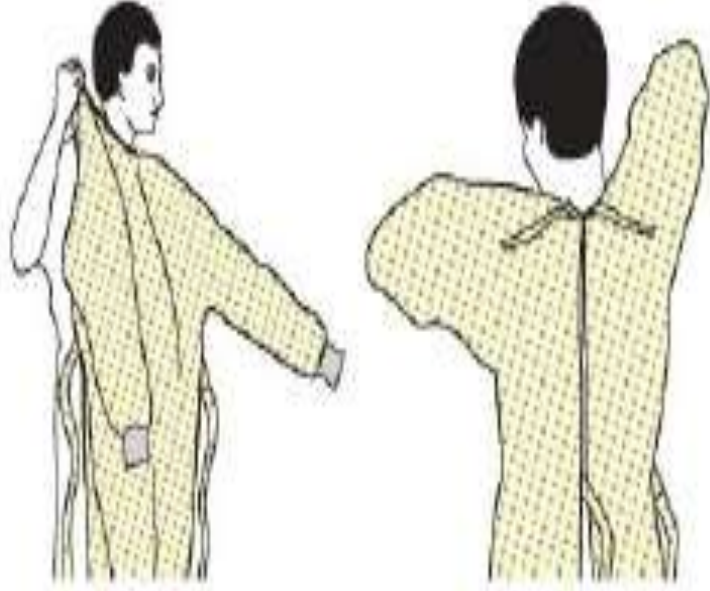
ÖNLÜK

- Gövdeyi boyundan dizlere kadar ve bileklerin sonuna kadar giyin ve arkadan sarın
- Boyun ve bel bölgesinden bağlayın

Kişisel Koruyucu Ekipmanının Giyilmesi

ÖNLÜK

- Gövdeyi boyundan dizlere kadar ve bileklerin sonuna kadar kolları örtecek şekilde giyin ve arkadan sarın.
- Boyun ve bel arkasından bağlayın.

Kişisel Koruyucu Ekipmanının Giyilmesi

MASKE

2. Maske veya N95 / FFP2 Maske

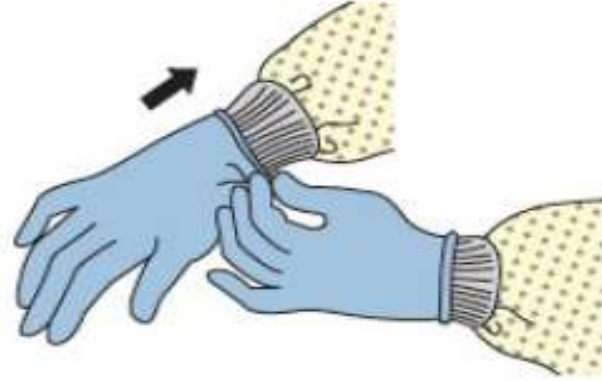
- Baş ve boyunun ortasında ipleri veya lastikleri sabitleyin.
- Burun köprüsüne esnek bandı oturtun.

GÖZLÜK ve YÜZ KORUYUCU

- Yüzün ve gözlerin üzerine yerleştirin ve tam oturacak şekilde ayarlayın.

4. Eldiven

- İzolasyon önlüğünün bileklerini kapatacak şekilde giyin.

Kişisel Koruyucu Ekipmanın Giyilmesi

GÖZLÜK-ELDİVEN

3. Gözlük veya Yüz Koruyucu

- Yüzün ve gözlerin üzerine yerleştirin ve tam oturacak şekilde ayarlayın.

4. Eldiven

- İzolasyon önlüğünün bileklerini kapatacak şekilde giyin.

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANIN GÜVENLİ BİR ŞEKİLDE ÇIKARILMASI

Maske/N95/FFP2 dışında giyilen KKE hepsini hasta odasından çıkmadan çıkarın.

Hasta odasından çıkıp kapıyı kapattıktan sonra maske /N95/FFP2 maskeyi çıkarın.

Kişisel Koruyucu Ekipmanının Çıkarma Sırası

KKE AŞAĞIDAKİ SIRA İLE ÇIKARTILMALIDIR

Maskeler hariç diğer tüm KKE'ler hasta odasından çıkmadan önce çıkartılır. Maske hasta odasından çıktıktan sonra çıkartılır.

1. ELDİVEN

- Eldivenlerin dış yüzü her zaman kontamine kabul edilir.
- Eldivenli el kullanılarak diğer eldeki eldiven çıkarılır.
- Çıkartılan eldiven, hasta eldiven takılı olan elde tutulur.
- Parmaklar önkük bükülmeden eldivenin altına sokularak eldiven soyulur.
- Eldiven çıkartırken eller kontamine olursa hemen diğer türlü KKE'ler çıktıktan sonra el hijyeni sağlanır.
- Eldivenler tıbbi atık kutusuna atılır.

2. GÖZLÜK YA DA YÜZ KORUYUCU

- Gözlüklerin ve yüz koruyucularının dış yüzü her zaman kontamine kabul edilir.
- Gözlük ya da yüz koruyucusu başın arkasındaki kafa bantı kaldırılarak ön tarafına dokunulmadan çıkarılır.
- Gözlük ya da yüz koruyucusu çıkartırken eller kontamine olursa hemen el hijyeni sağlanır.
- Ekipmanı tekrar kullanılabılır ise, temizlik için uygun olan yere bırakılır, değilse tıbbi atık kutusuna atılır.

3. ÖNLÜK

- Önlüğün ön kısmı ve kolları kontamine kabul edilir.
- Önlüğün bağcıkları gevşetilir. Bağcıkları vücuduna dokunmadan elleriyle gevşetilir.
- Önlük sadece içine dokunmaya dikkat ederek boyun ve omuzdan soyularak çıkarılmalıdır.
- Önlüğü çıkartırken eller kontamine olursa hemen el hijyeni sağlanır.
- Önlüğün iç kısmı dışı gelecek şekilde katlanıp tıbbi atık kutusuna atılır.

4. TIBBİ MASKE N95/FFP2 MASKE

- Maskenin ön kısmı kontamine kabul edilir.
- Maske önce alt bağcık sonra üst bağcıklardan tutularak ön kısmı dokunmadan çıkarılır ve tıbbi atık kutusuna atılır.
- El hijyeni sağlanır.

TÜM KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLAR ÇIKARILDIKTAN SONRA ELLER SU ve SABUNLA YIKANMALI ya da ALKOL BAZLI EL ANTİSEPTİĞİ KULLANILMALIDIR.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

KORUYUCU EKİPMAN ÇIKARMA SIRASI

• **EGOM** yüksek

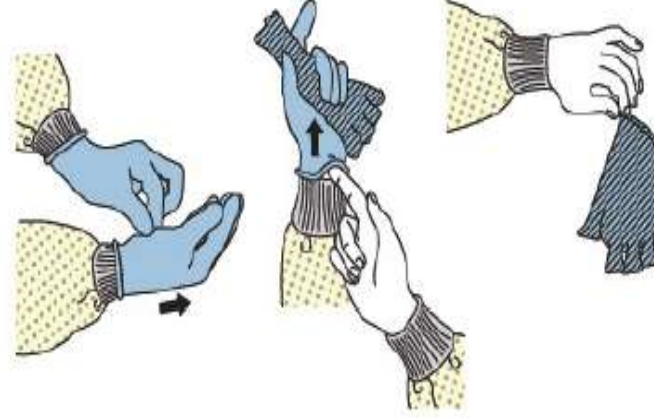
- Eldiven
- Gözlük
- Önlük
- Maske

TATD

TÜRKİYE
ACİL TIP
DERNEĞİ

Kişisel Koruyucu Ekipmanın Çıkarılması ELDİVEN

1. Eldiven

Eldivenlerin dışı kontaminedir!

- Eldivenleri çıkarırken elleriniz kontamine olursa, hemen ellerinizi yıkayın ya da alkol bazlı bir el antiseptiği kullanın.
- Eldivenli eli kullanarak diğer eldivenli elin avuç içi kısmından tutun ve eldiveni çıkarın.
- Eldivenli elinizle diğer elinizden çıkardığınız eldiveni tutun.
- Parmaklarınızı eldivenli elinizin bilek kısmına geçirerek ilk çıkardığınız eldivenin üstüne doğru eldiveni çıkarın.
- Eldivenleri kapalı bir tıbbi atık kutusuna atın.

Kişisel Koruyucu Ekipmanının Çıkarılması

GÖZLÜK veya YÜZ KORUYUCU

2. Gözlük veya Yüz Koruyucu

Gözlüklerin veya yüz koruyucunun dış kısmı kontaminedir!

- Gözlük veya yüz koruyucuyu çıkarırken elleriniz kontamine olursa, hemen ellerinizi yıkayın ya da alkol bazlı bir el antiseptiği kullanın.
- Gözlük veya yüz koruyucuyu baş bandını veya kulak kısımlarını arkadan tutarak yukarıya doğru çıkarın.
- Tekrar kullanılabilir ise işlenmesi için ayarlanmış bir muhafaza yerine koyun. Değilse, kapalı bir tıbbi atık kutusuna atın.

Kişisel Koruyucu Ekipmanının Çıkarılması

ÖNLÜK

3. Önlük

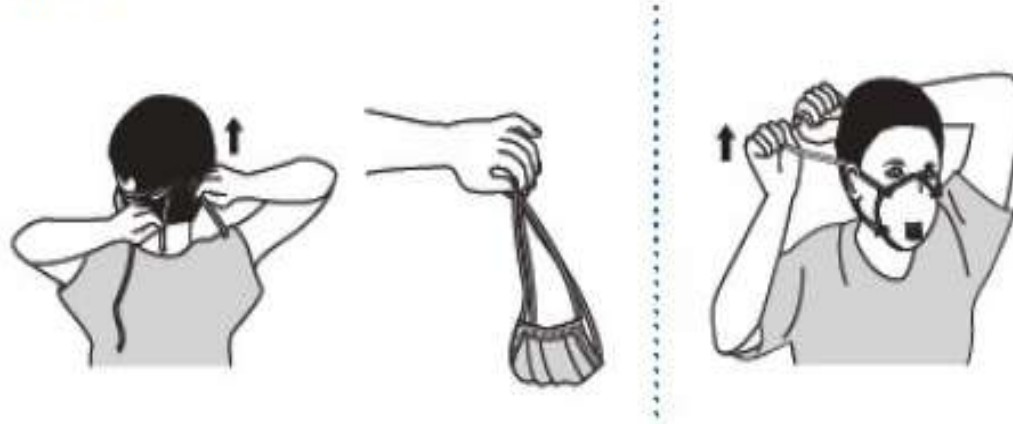
Önlüğün önü ve kolları kontaminedir!

- Önlüğü çıkarırken elleriniz kontamine olursa, hemen ellerinizi yıkayın ya da alkol bazlı bir el antiseptiği kullanın.
- İplere ulaşırken kollarının vücudunuza değmemesine dikkat ederek, önlüğün iplerini çözün.
- Sadece önlüğün iç kısmına dokunarak boyun ve omuzlardan çekin.
- Önlüğün iç kısmını dışa çevirin.
- Sararak toplayın ve kapalı bir tıbbi atık kutusuna atın.

Kişisel Koruyucu Ekipmanının Çıkarılması

MASKE

4. Maske veya N95 / FFP2 Maske

Maske / N95 / FFP2 maskenin ön kısmı kontaminedir – dokunmayın!

- Maske / N95 / FFP2 maske çıkarırken elleriniz kontamine olursa, hemen ellerinizi yıkayın ya da alkol bazlı bir el antiseptiği kullanın.
- Maske / N95 / FFP2 maskenin orta iplerini ya da lastiklerini tutun sonra üsttekileri tutun ve önüne dokunmadan çıkarın.
- Kapalı bir tıbbi atık kutusuna atın.

Teması Olan Sağlık alışanlarının/Öğrencilerin Değerlendirilmesi

Sağlık Çalışanının/Öğrencinin COVID 19 Hastası İle Temas Durumunun Değerlendirilmesi

	Sağlık Çalışanının Kişisel Koruyucu Ekipman (KKE) kullanma durumu	Temas Riski
Tıbbi (Cerrahi) maske takılmış COVID-19 hastasıyla yoğun temas	Tıbbi maske veya N95 kullanmamış veya N95 endikasyonu olan durumda tıbbi maske kullanmış	Orta
	Göz koruyucu kullanmamış	Düşük
	Eldiven ve önlük kullanmamış	Düşük
	Tüm KKE'yi uygun şekilde kullanmış	Riskli Değerlendirilmez
Tıbbi maske takılmamış COVID-19 hastası ile yoğun temas	Tıbbi maske veya N95 kullanmamış	Yüksek
	N 95 endikasyonu olan durumda tıbbi maske kullanımı	Orta
	Göz koruyucu kullanmamış	Orta
	Eldiven ve önlük kullanmamış	Düşük
	Tüm KKE'yi uygun şekilde kullanmış	Riskli Değerlendirilmez

Riskli Görülmeyen Durumlar

- Hastayla direkt temas etmeyen,
- Hastaya aktif bakım verilen odalara girmeyen
- Rutin güvenlik önlemlerine uyan sağlık çalışanlarında/öğrencilerde **temas riski söz konusu değildir.**

Riskli Görülmeyen Durumlar

- Trijaj deskinde kısa konuşmalar, hasta odasına hastayla temas etmeden kısa süreli girişler, taburcu olan hastanın odasına girişler riskli görülmemektedir.
- Hastaya yürüme sırasında eşlik eden, hasta ve çıkartıları ile temas etmeyen ve hasta odasına girmeyen sağlık çalışanı/öğrenci riskli kabul edilmez.
- Hastayla direkt temas etmeyen, hastaya aktif bakım verilen odalara girmeyen ve rutin güvenlik önlemlerine uyan sağlık çalışanlarında/öğrencilerde temas riski söz konusu değildir.

COVID-19 Hastası İle Yoğun Temas Olduđu Kabul Edilen İşlemler

- Solunum yolu örneği alınması
- Entübasyon
- Solunum sekresyonlarının aspirasyonu
- Non-invazif ventilasyon
- Yüksek akımlı oksijen tedavisi
- Kardiyopulmoner resüsitasyon

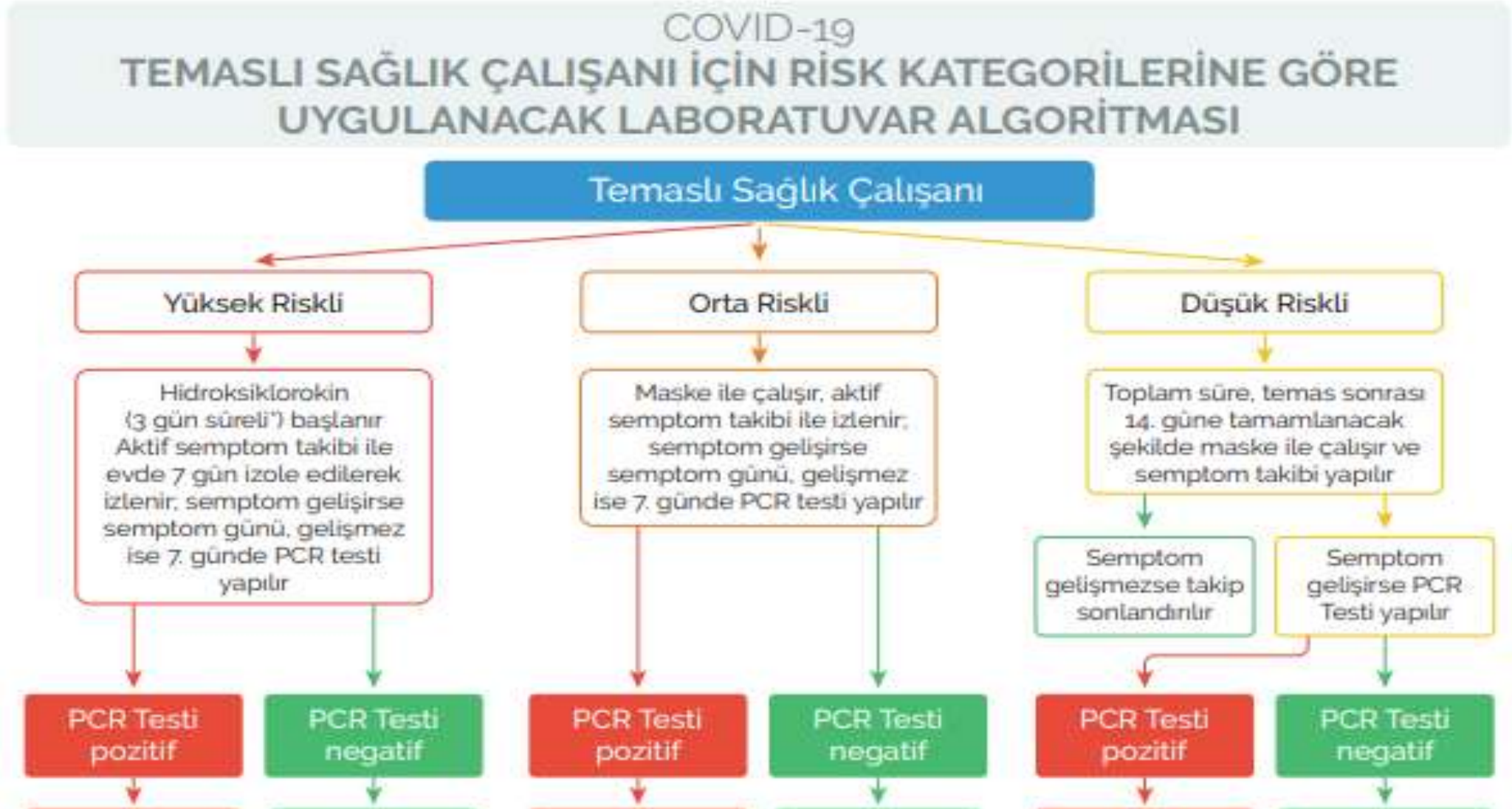

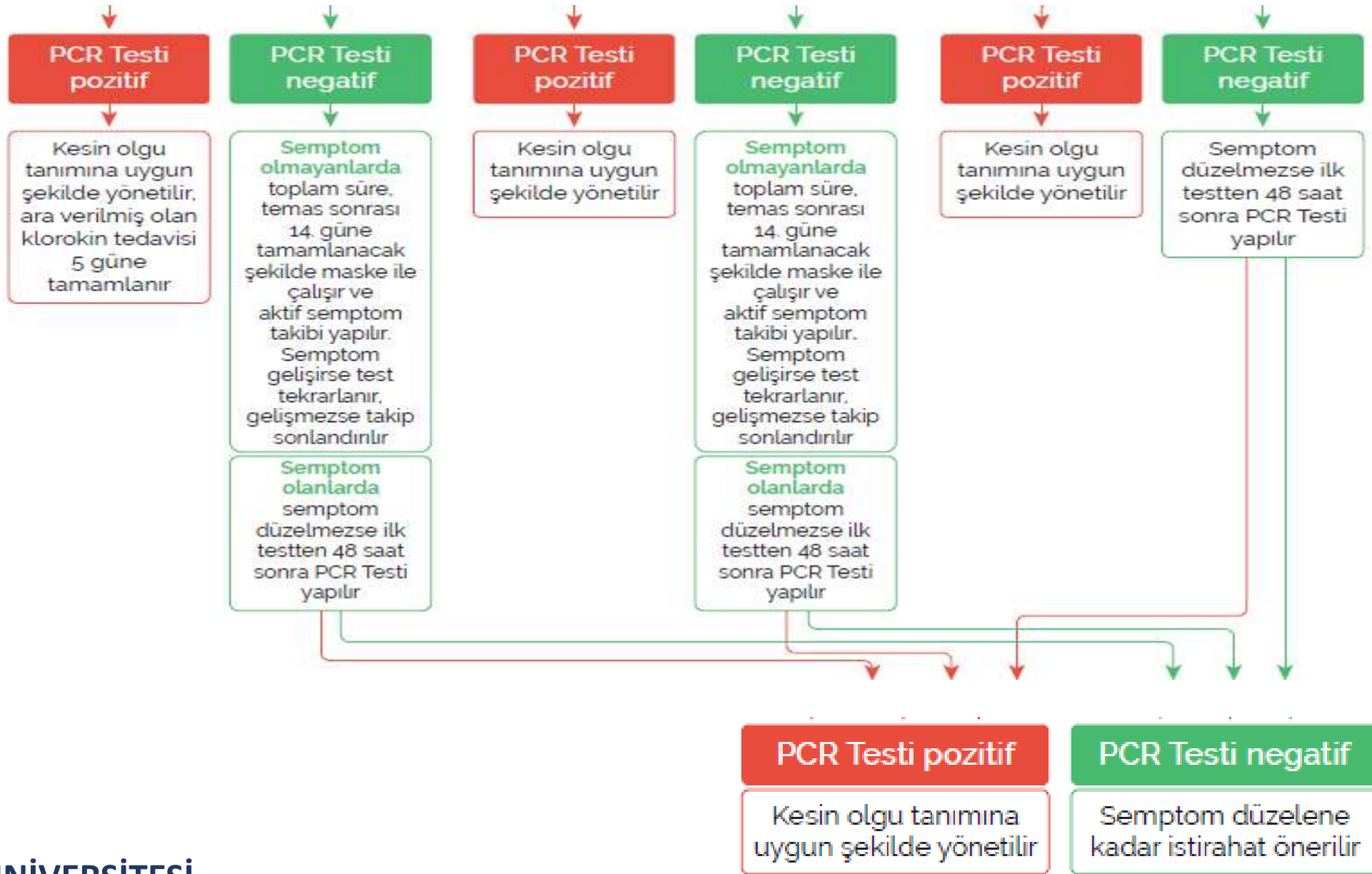
COVID-19 Hastası İle Yoğun Temas Olduđu Kabul Edilen İşlemler (devamı)

- Nebülizer kullanımı
- Endoksopik işlemler
- Bronkoscopi
- Videolaringoscopi
- Diş hekimliğı uygulamaları
- Ağız-boğaz-burun muayenesi
- Oftalmolojik muayeneler
- Santral kateter takılması

Temas Durumunda Sağlık Bakanlığı Ne Yapıyor?

Temas Durumunda Siz Ne Yapacaksınız?

Sorumlu/ Klinik rehber hemşire aracılığıyla **ÇASAGÜB**'ün bilgilendirilmesi.

Klinik/Saha sorumlu öğretim üye ve elamanına haber verilmesi.

Sosyal Güvenlik Kurumu bildiriminin takip edilebilmesi için ilk 24 saat içinde Memur Fatime TEMİRLenk'e bildirimin iletilmesi.

Telefon Numarası: 0-232- 311(5582)

Temas Durumunda Siz Ne Yapacaksınız?

Öncelikle ÇASAGÜB tarafından risk durumunuz değerlendirilecek,

Daha sonra süreç hakkında ÇASAGÜB tarafından bilgilendirileceksiniz.

ÇASAGÜB Telefon Numarası: 0-232- 390(4514)

E.Ü.T.F. ÇALIŞAN SAĞLIĞI, GÜVENLİĞİ ve HAKLARI BİRİMİ

- **ÇASAGÜB** tarafından risk durumunuz değerlendirildikten sonra,
- **ÇASAGÜB** tarafından süreç hakkında bilgilendirileceksiniz.

EGE ÜNİVERSİTESİ
Hemşirelik Fakültesi

COVID 19 Pozitif Sağlık alışanın İzolasyonun Sonlandırılması

- **İlk 2 Test:**Semptom başlangıcını takip eden ilk 7 günden sonra
- **Sonraki 2 Test:**Semptomların düzelmesini takip eden en erken 3. gün veya sonrasında

olmak kaydıyla en az 24 saat arayla alınan 2 testin negatif olması şartı aranır.

EGE ÜNİVERSİTESİ
Hemşirelik Faköltesi

KAYNAKLAR

- **T.C.Sağlık Bakanlığı , COVID-19 Pandemisinde Sağlık Kurumlarında Çalışma Rehberi ve Enfeksiyon Kontrol Önlemleri Bilimsel Danışma Kurulu Çalışması**, 24 Temmuz 2020, <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr>
- **T.C.Sağlık Bakanlığı, COVID-19 Teması Olan Sağlık Çalışanlarının Değerlendirilmesi**, Nisan 2020, <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr>
- **Türk Hemşireler Derneği**,<https://www.thder.org.tr/>
- **Halk Sağlığı Uzmanları Derneği**,<https://hasuder.org.tr/>
- **Ege Üniversitesi Hastanesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi**
<https://egehastane.ege.edu.tr/tr-10820/covid-19.html>

KAYNAKLAR

- **Centers for Disease Control and Prevention,PPE,Sequence**
<https://www.cdc.gov/hai/prevent/ppe.html>
- **World Health Organisation,How to use masks,**
<https://www.who.int/emergency/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/when-and-how-t-use-masks>
- **Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü,COVID -19 Kişisel Koruyucu Ekipman Giyme ve Çıkarma Talimatı**
<https://khgmstokyonetimdb.saglik.gov.tr/TR,64706/covid--19-kisisel-koruyucu-ekipman-giyme-ve-cikarma-talimati.html>
- **Türkiye Acil Tıp Derneği,TATD,** <https://www.tatd.org.tr/tr/covid-19>

**HEPİNİZE TEK TEK
BAŞARILAR DİLERİZ.**

